

ĐIỂM NÓNG BIÊN GIỚI

Phân Tích Toàn Diện Xung Đột Thái Lan - Campuchia

Báo cáo Tình hình tháng 12/2025

Tóm Tắt Chiến Lược: Một Cuộc Xung Đột Bùng Nổ Từ Mâu Thuẫn Lịch Sử

- **Leo Thang Nghiêm Trọng:** Xung đột đã leo thang thành giao tranh quy mô lớn dọc biên giới 600km, sử dụng vũ khí hạng nặng.
- **Nguồn Gốc Sâu Xa:** Bắt nguồn từ tranh chấp lãnh thổ lịch sử, được thúc đẩy bởi chủ nghĩa dân tộc và chính trị nội bộ hiện đại.
- **Tương Quan Lực Lượng Bất Đối Xứng:** Thái Lan có ưu thế vượt trội về không quân và công nghệ, nhưng Campuchia duy trì khả năng phòng thủ hiệu quả nhờ địa hình và sự hậu thuẫn của Trung Quốc.
- **Tác Động Khu Vực:** Cuộc khủng hoảng đang thử thách vai trò trung tâm của ASEAN và trở thành một sân khấu cho cạnh tranh địa chính trị giữa các cường quốc.

600km

Chiều dài chiến tuyến đang có giao tranh.

400,000+

Thường dân Thái Lan phải sơ tán khỏi khu vực biên giới.

97%

Mức sụt giảm thương mại song phương sau khi xung đột bùng phát.

Sự can dự trực tiếp của các cường quốc làm phức tạp hóa nỗ lực hòa giải.

Cội Rễ Tranh Chấp: Di Sản Thuộc Địa và Phán Quyết Quốc Tế

1954

Thái Lan chiếm đóng:
Sau khi Campuchia độc lập, quân đội Thái Lan chiếm đóng ngôi đền.

2008

Di sản Thế giới UNESCO: Campuchia đăng ký thành công ngôi đền, làm bùng lên căng thẳng.

1904 & 1907

Hiệp ước Pháp-Xiêm:
Biên giới được vẽ dọc theo đường phân thủy, nhưng bản đồ của Pháp đặt Preah Vihear về phía Campuchia, gieo mầm tranh chấp.

1962

Phán quyết của Tòa án Công lý Quốc tế (ICJ):
Phán quyết ngôi đền thuộc về Campuchia nhưng để ngỏ vấn đề chủ quyền khu vực đất xung quanh.

2011

Giao tranh & Can thiệp của ASEAN:
Đỉnh điểm giao tranh vũ trang, dẫn đến thỏa thuận ngừng bắn do ASEAN làm trung gian.

Lò Lửa Chính Trị: Chủ Nghĩa Dân Tộc và Lợi Ích Nội Bộ

CHỦ NGHĨA DÂN TỘC

- **Campuchia:** Bảo vệ di sản Preah Vihear được coi là vấn đề danh dự quốc gia, củng cố sự đoàn kết dân tộc.
- **Thái Lan:** Bất kỳ sự mất mát lãnh thổ nào, dù là biểu tượng, đều không thể chấp nhận được đối với công chúng và quân đội.
- Truyền thông hai nước thường xuyên kích động tâm lý dân tộc, làm trầm trọng thêm căng thẳng.

CHÍNH TRỊ NỘI BỘ

- **Campuchia:** Lãnh đạo Hun Manet (sau khi kế vị Hun Sen) sử dụng xung đột để củng cố quyền lực và xung đột để củng cố quyền lực và thể hiện lập trường cứng rắn.
- **Thái Lan:** Thủ tướng Anutin Charnvirakul giải tán quốc hội, kêu gọi bầu cử sớm vào tháng 2/2026, sử dụng xung đột để thu hút sự ủng hộ của phe dân tộc chủ nghĩa.

KINH TẾ & XÃ HỘI

- **Trước Xung Đột:** Thương mại tăng trưởng 3.33% trong nửa đầu năm 2025. Thái Lan là nhà đầu tư lớn.
- **Sau Xung Đột:** Thương mại giảm 97%. Cả hai nền kinh tế đều chịu thiệt hại nặng nề. 700 trường học ở Thái Lan phải đóng cửa.

Bùng Nổ 2025: Dòng Thời Gian Leo Thang

Mặt Trận & Chiến Thuật: Giao Tranh Ác Liệt Dọc 600km Biên Giới

Chiến Thuật Của Thái Lan

- Sử dụng ưu thế không quân (F-16, JAS-39 tiêu chiến lược).
- Triển khai xe tăng chủ lực và pháo binh 105mm/155mm.
- Sử dụng UAV và vũ khí tuần tra (loitering munitions) để tấn công chính xác.

Chiến Thuật Của Campuchia

- Triển khai hỏa lực mặt đất rocket BM-21 Grad (tầm bắn 20-40km).
- Tận dụng lợi thế địa hình đồi núi hiểm trở để phòng thủ.
- Bị cáo buộc tái lắp đặt mìn chống hai dặt mìn chống bộ binh PMN-2.

Tương Quan Lực Lượng: Ưu Thế Công Nghệ Đối Đầu Hỏa Lực Mặt Đất

✔ Ưu thế vượt trội về Không quân & Công nghệ

Ngân sách Quốc phòng (2025): \$5.89 tỷ USD

Quân số (Chính quy): 360,850

Lực lượng Không quân: 112 máy bay chiến đấu (F-16, Gripen), máy bay cảnh báo sớm.

Lục quân: 635 xe tăng, 665 hệ thống pháo.

Công nghệ: Hệ thống chỉ huy & kiểm soát (C4ISR) hiện đại, UAV, hỗ trợ huấn luyện từ Mỹ.

✔ Lợi thế Địa hình & Hỏa lực Pháo binh

Ngân sách Quốc phòng (2025): ~\$1 tỷ USD

Quân số (Chính quy): 124,300

Lực lượng Không quân: Gần như không có máy bay chiến đấu.

Lục quân: 480+ hệ thống pháo, 8 hệ thống MLRS Type-90B, 6 hệ thống MLRS PHL-03 (tầm bắn 70-150km).

Hỗ trợ: Phụ thuộc lớn vào vũ khí, đạn dược và huấn luyện từ Trung Quốc (90% vũ khí nhập khẩu).

Kết luận: Thái Lan áp đảo trên không và trên biển, nhưng Campuchia có khả năng gây thiệt hại nặng nề bằng hỏa lực mặt đất và phòng thủ hiệu quả ở địa hình hiểm trở.

Cái Giá Của Chiến Tranh: Khủng Hoảng Nhân Đạo Lan Rộng

400,000

Người Thái Lan Sơ Tán

Các cộng đồng biên giới bị bỏ hoang, tạo ra gánh nặng lớn cho chính phủ.

700

Trường Học Đóng Cửa

Hàng trăm nghìn học sinh Thái Lan bị gián đoạn giáo dục.

22+

Thường Dân Thiệt Mạng

Bao gồm ít nhất 4 người Thái và 9 người Campuchia (có cả trẻ sơ sinh), cùng hàng chục người bị thương.

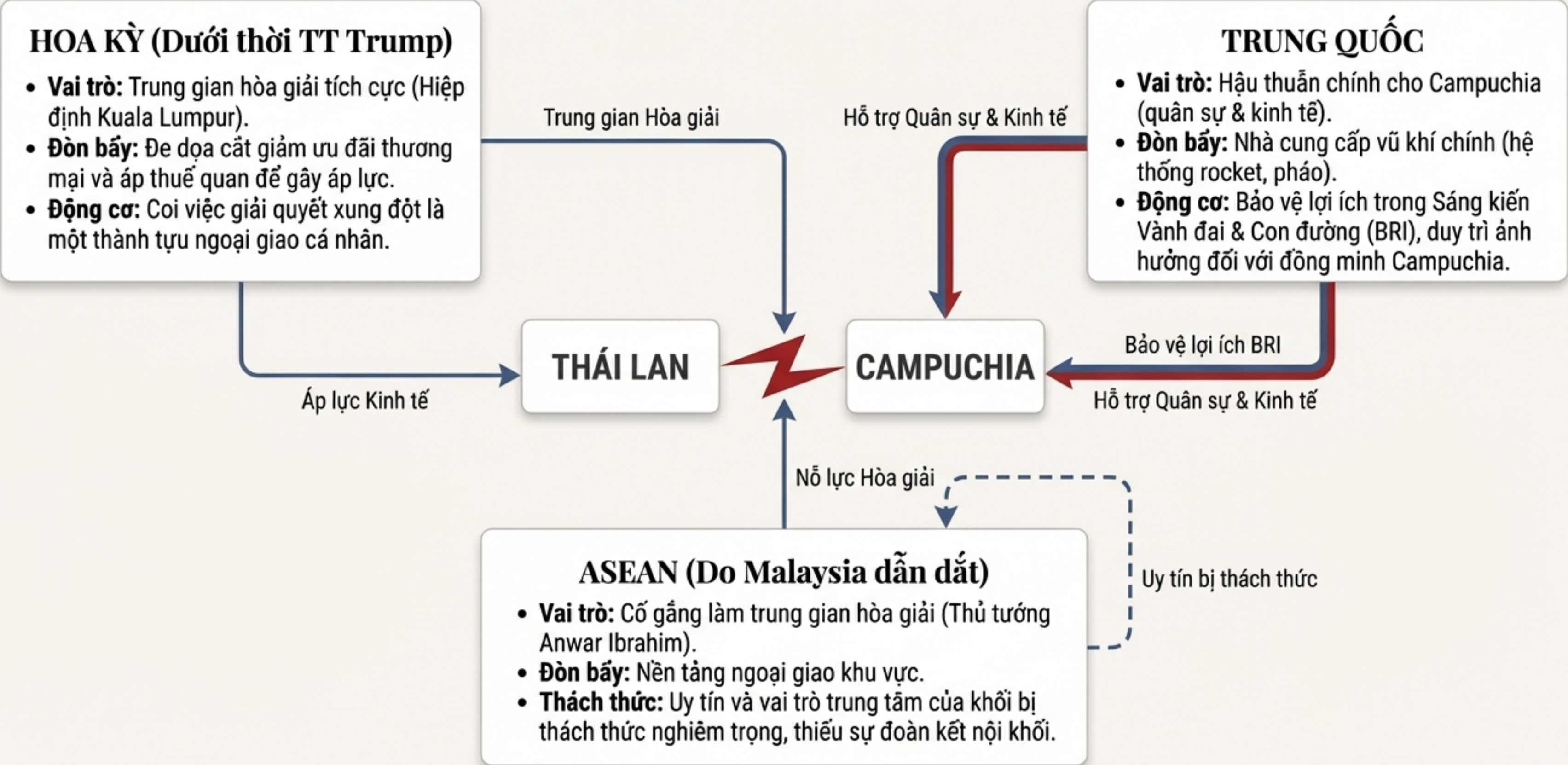

100%

Cửa Khẩu Đóng Cửa

Hoạt động qua lại biên giới và thương mại đình trệ hoàn toàn từ ngày 14/12.

Sân Chơi Của Các Cường Quốc: Cuộc Giằng Co Địa Chính Trị

Ngã Rẽ Tương Lai: Ba Kịch Bản Cho Cuộc Xung Đột

A: TIẾP TỤC LEO THANG

**Xác suất (Ngắn hạn):
CAO (60-70%)**

Giao tranh cường độ thấp đến trung bình tiếp diễn. Các cuộc đấu pháo và không kích cục bộ trở thành "bình thường mới". Xung đột có thể lan rộng hơn nữa.

B: ĐÀM PHÁN NGỪNG BẮN

**Xác suất (Trung hạn):
TRUNG BÌNH (40-50%)**

Áp lực kinh tế và quốc tế buộc hai bên quay lại bàn đàm phán. Một lệnh ngừng bắn mới có thể đạt được, nhưng sẽ mong manh và cần cơ chế giám sát quốc tế.

C: CAN THIỆP QUỐC TẾ MẠNH MẼ

Xác suất: THẤP (25-35%)

LHQ hoặc một liên minh các quốc gia áp đặt một giải pháp. Kịch bản này khó xảy ra do sự chia rẽ tại HĐBA và sự do dự của các cường quốc.

Phân Tích Kịch Bản: Các Yếu Tố Thúc Đẩy và Kìm Hãm

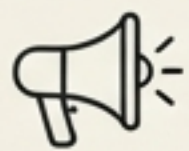
CÁC YẾU TỐ THÚC ĐẨY LEO THANG

Bầu cử Thái Lan (T2/2026): Thủ tướng Anutin và các đảng phái có thể khai thác chủ nghĩa dân tộc để giành phiếu bầu.

Áp lực từ quân đội: Giới quân sự Thái Lan có thể muốn "làm suy yếu lâu dài" năng lực của Campuchia.

Chủ nghĩa dân tộc: Cả hai bên đều khó có thể lùi bước mà không bị coi là yếu thế trong mắt công chúng.

CÁC YẾU TỐ THÚC ĐẨY HÒA BÌNH

Thiệt hại kinh tế nặng nề: Sụt giảm 97% thương mại, ngành du lịch đình trệ và chi phí sơ tán dân tạo áp lực khổng lồ lên cả hai chính phủ.

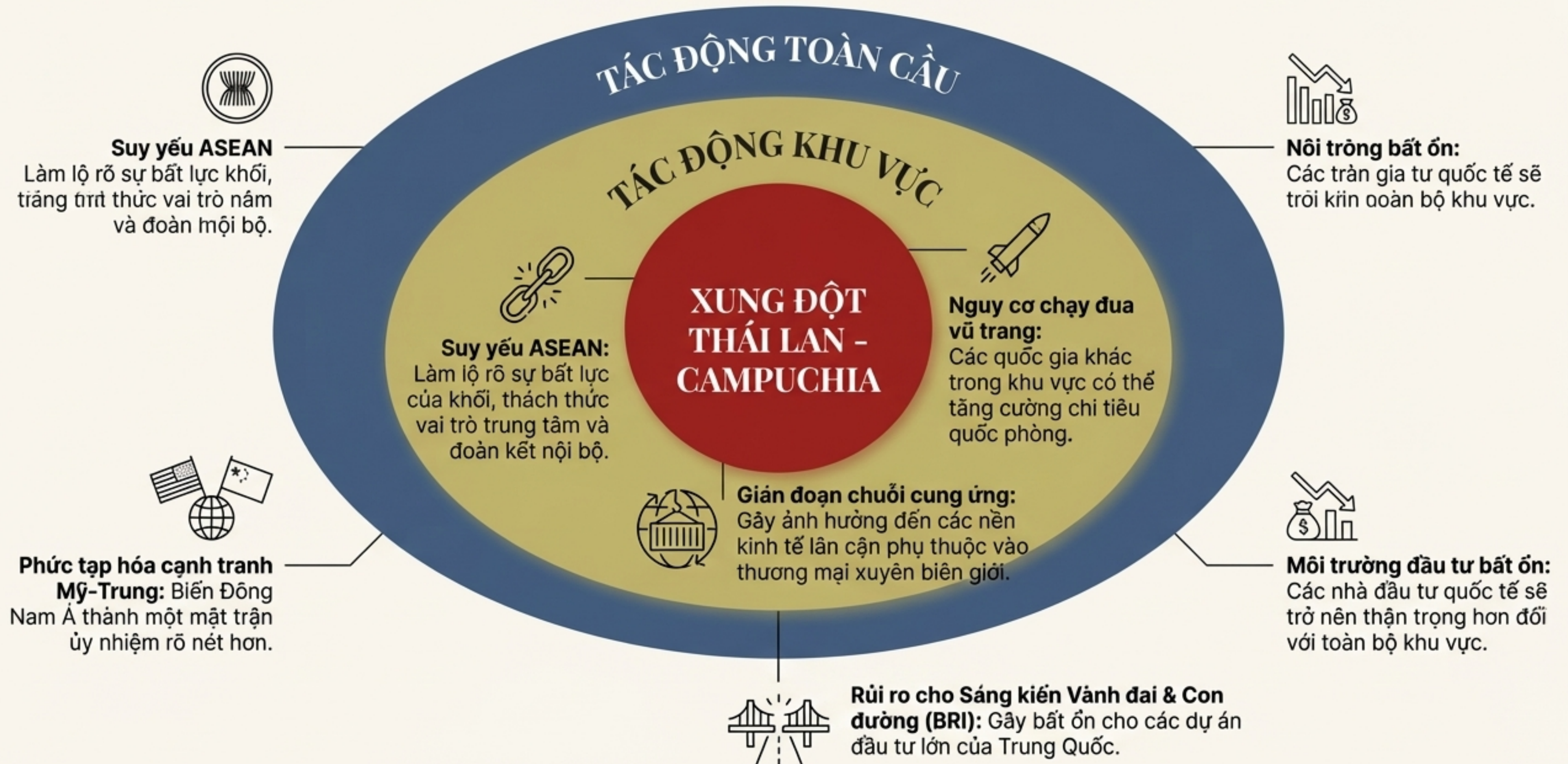

Vai trò trung gian của Mỹ: Đòn bẫy thương mại của TT Trump là một yếu tố kìm hãm mạnh mẽ.

Sự mệt mỏi vì chiến tranh: Thiệt hại về người và của kéo dài có thể làm giảm sự ủng hộ của công chúng đối với cuộc xung đột.

Tác Động Lan Tỏa: Từ Khu Vực Ra Toàn Cầu

Kết Luận Chiến Lược: Quản Lý Xung Đột Thay Vì Giải Quyết Triệt Để

Xung đột đã đạt đến một trạng thái cân bằng nguy hiểm. Thái Lan sở hữu ưu thế quân sự công nghệ cao, nhưng không thể giành chiến thắng quyết định trước khả năng phòng thủ kiên cường, hỏa lực mặt đất mạnh và sự hậu thuẫn địa chính trị của Campuchia. Kịch bản khả dĩ nhất không phải là một chiến thắng toàn diện cho bên nào, mà là một cuộc xung đột kéo dài, được 'quản lý' thông qua các lệnh ngừng bắn tạm thời và các đợt giao tranh cục bộ.

“Xung đột này là một phép thử đối với vai trò trung tâm của ASEAN và là một chỉ dấu rõ nét cho sự cạnh tranh của các cường quốc tại Đông Nam Á.”

Về Báo Cáo Này

Nội dung của bài trình bày này được trích xuất và tổng hợp từ báo cáo nghiên cứu:

BÁO CÁO NGHIÊN CỨU TOÀN DIỆN: XUNG ĐỘT THÁI LAN - CAMPUCHIA (Tháng 12/2025)

Báo cáo phân tích các dữ liệu và diễn biến tính đến ngày 15 tháng 12 năm 2025, dựa trên thông tin công khai, báo cáo tình báo và phân tích của các chuyên gia khu vực.

